

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

- א. משמרה כולה דאין מחטאין ואוכלין ... הרי קטן דאינו ראוי לחיטוי ואוכל ... ראוי לחיטוי חולק שאינו ראוי לחיטוי אינו חולק.....2
- ב. הרי בעל מום דאינו ראוי לחיטוי וחולק בעל מום רחמנא רבייה כל זכר בכהנים לרבות בעל מום 3
- ג. כהן גדול מקריב אונן ואינו אוכל ואינו חולק לאכול לערב 3
- ד. ש"מ ראוי לאכילה בעינן ש"מ.....3
- ה. טמא בקרבנות ציבור ... ראוי לאכילה בעינן ש"מ 4
- ו. אונן ומחוסר כיפורים צריכין טבילה לקודש.....4
- ז. אונן שטבל אנינותו חוזרת עליו 5
- ח. היסח הדעת צריך הזאה שלישי ושביעי ... דאסח דעתיה מטמא מת ... דאסח דעתיה מטמא שרץ ... הערב שמש אפילו תרומה 6
- ט. עודהו הסל על ראשו ומגריפה בתוכו ואמר לבי על הסל ואין לבי על המגריפה הסל טהור והמגריפה טמאה ... באומר שמרתיה מדבר המטמאה ולא שמרתיה מדבר הפוסלה.....6
- י. האוכל שלישי של תרומה אסור לאכול ומותר ליגע ... באכילה עבוד רבנן מעלה בנגיעה לא עבוד רבנן מעלה 8
- יא. מיפלג הוא דלא פליג וכי מזמני ליה אכיל.....9
- יב. אונן (ומחוסר כיפורים) טובל ואוכל את פסחו לערב אבל לא בקדשים ... איידי דאכיל פסח אכיל נמי קדשים.....10
- יג. כאן שמת לו מת בארבעה עשר וקברו בארבעה עשר כאן שמת לו מת בשלשה עשר וקברו בארבעה עשר יום קבורה לא תפיש לילו מדרבנן 11
- יד. אנינות לילה מדרבנן.....11
- טו. אונן אינו משלה קרבנותיו ... מנין לרבות העופות והמנחות והיין והעצים והלבונה 11

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

דף צט.

א. משמרה כולה דאין מחטאין ואוכלין ... הרי קטן דאינו ראוי לחיטוי ואוכל ... ראוי לחיטוי חולק שאינו ראוי לחיטוי אינו חולק

כבר התבאר לעיל דף צד: שנאמר בעולה¹ (שם ז פסוק ח) עור העלה אשר הקריב לפהו לו יהיה, ונאמר בחטאת (שם ו פסוק יט) הפהו המחטא אתה יאכלנה, ונאמר באשם (שם ז פסוק ז) הפהו אשר יכפר בו לו יהיה הכהן אשר יכפר בו לו יהיה, ונאמר בשלמים (שם פסוק יד) לפהו הזרק את דם השלמים לו יהיה, ונאמר במנחה (שם פסוק יט) לפהו המקריב אתה לו תהיה, אין הכתוב מדבר בכל אלו אלא בראוי, שהכהן הראוי לעבודה זהו שיש לו חלק לאכול, שכל הראוי לאכילת הקדשים בשעת הקרבן², חולק לאכול, ומי שאינו ראוי בשעת הקרבן כגון שהיה טמא אין לו חלק לאכול אפילו כשיטהר לערב.

ואף על פי שהוא ראוי לעבודה, והרי הוא ראוי לאכול לערב אינו חולק כדי להניח חלקו לערב.

כיצד טבול יום ומחוסר כפורים והאונן ביום הקבורה בין כהן גדול בין כהן הדיוט אין חולקין לאכול לערב.

אבל לענין חלוקה הכל לאנשי בית אב שמקריבין באותו היום, וכולם חולקים בכל קדשי המקדש איש כאחיו, בין זה שהקריב בין אחיו שעמו במקדש שלא הקריב.

¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק י הלכה יד

² בלח"מ הקשה למה לא כתב הוין מקטן דאוכל ואינו חולק, ולכאורה אפ"ל דסמך רבינו על מה שכתב הלכה יז שאין הקטן חולק אפילו בקדשים קלים אף על פי שמותר להאכילו קדשי קדשים, ואם כן מבואר הוא ולא כללו כאן כיון שהכא איירי בראויים לעבודה אך קטן אינו ראוי לעבודה. וצ"ע.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

וכבר התבאר במסכת קידושין דף נג. שאין הקטן³ חולק אפילו בקדשים קלים אף על פי שמותר להאכילו קדשי קדשים⁴, וכן אשה ואנדרונינוס אין חולקין להם בקדשי המקדש כלל שנאמר (שם) איש בְּאֶחָיו.

ב. הרי בעל מום דאינו ראוי לחיטוי וחולק בעל מום רחמנא רבייה כל זכר בכהנים לרבות בעל מום

עוד התבאר שם שבעל מום⁵ בין קבוע בין עובר בין שנולד במומו בין שהיה תמים ונפסל אע"ג שאינו עובר, חולק ואוכל מן הקרבנות שאר אחיו הכהנים שנאמר (שם פסוק כב) לֶחֶם אֱלֹהֵי מִקְדָּשֵׁי הַקִּדְשִׁים וּמִן הַקִּדְשִׁים יֹאכַל.

ג. כהן גדול מקריב אונן ואינו אוכל ואינו חולק לאכול לערב

עוד התבאר שם שאף על פי שכהן⁶ גדול עובר כשהוא אונן שנאמר (ויקרא כא פסוק יב) וּמִן הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יִחַלֵּל אֶת מִקְדָּשׁ אֱלֹהֵי כְלוּמֵר יֹשֵׁב ויעבוד עבודה שהיה עוסק בה ואינה מתחללת. כמו שהתבאר במסכת הוריות יב: מכל מקום אסור לאכול בקדשים שנאמר (ויקרא י פסוק יט) וְאֶכְלְתִּי חֲטָאת הַיּוֹם הַזֶּה בְּעֵינַי ה', וכן אינו חולק לאכול בערב.

אך אינו מתחיל בעבודה אם הוא אונן⁷.

י"א שאם כבר העבודה בידו אף שלא התחיל בה יגמרנה, ורק אם לא היתה בידו עבודה לא יקחנה מחדש, וכגון שאם לקח המזרק לקבל הדם אף שעדיין לא התחיל לקבל יגמור, אבל לעולם אם לא לקח המזרק אינו יכול לקבל הדם⁸.

ד. ש"מ ראוי לאכילה בעיני ש"מ

³ רמב"ם שם הלכה יז

⁴ עיין זבחים צ"ט א' ורש"י שם דדייק דמותר לאכול מדממעמינן מחלוקה יעו"ש והתם מיירי גבי מנחה שהיא ק"ק יעו"ש היטיב. הר המוריה שם

⁵ שם הלכה יז והלכה ב

⁶ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ב הלכה ו, ט

⁷ משנה למלך שם ו ועיי"ש שכתב שאיסורו מדרבנן נזירה אטו אכילה

⁸ משנה למלך שם בדעת תוס וכתב שאפשר שהוא אף דעת הרמב"ם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

עוד התבאר שם שלמרות בעל מום אע"ג שאינו עובר חולק ואוכל מן הקרבנות, דוקא שיהיה ראוי לאכילה, אבל אם היה טמא אינו אוכל עד שיטהר⁹.

ה. טמא בקרבנות ציבור ... ראוי לאכילה בעיני ש"מ

קרבת ציבור שיכול לבא¹⁰ בטומאה אף על פי שאפשר שהטמאים מקריבין אותו אין חולקין עם הטהורין¹¹, לאכול לערב מפני שאינם ראויים לאכילה. ואם הקריבוהו הטמאים אינו נאכל אף לטהורים.

ו. אונן ומחוסר כיפורים צריכין טבילה לקודש

⁹ רמב"ם מעשה הקרבנות פ"י הי"ז

¹⁰ שם הלכה כג.

¹¹ בעני דרב אושעיא פירש"י מהו שיחלקו לו מקרבן צבור לאכול לערב ובקרבן צבור שהקריבוהו טהורים קא מבעיא ליה אי פלגינן מיניה להאי טמא הואיל וראוי לחטוי דקרבת צבור דוחה טומאה או דילמא ראוי לאכילה בעיני אבל בהקריבוהו טמאים לא מבעיא לן שהרי אינו נאכל כדאיתא בפרק כיצד צולין ורבינו בפ"ד מהלכות ביאת המקדש פסקה להדיא דפ' כיצד צולין וא"כ יש לתמוה היאך כתב כאן קרבן צבור הבא בטומאה וכו' אין חולקין עם הטהורים לאכול לערב דמשמע שהטהורים אוכלים אותו. וכתב הר"י קורקוס ז"ל שצריך לפרש דברי רבינו כך קרבן צבור שיכולים להביאו בטומאה כשהיה צורך לכך וז"ש הבא בטומאה ולא אמר שבא בטומאה אף על פי שהטמאין מקריבין אותו כלומר שיכולים להקריבו בשהשעה צריכה לכך ולכך לא כתב שהטמאים הקריבוהו אלא מקריבין דהיינו שיכולים להקריב ואעפ"כ אינם חולקים עם טהורים שהקריבוהו דסד"א שקרבן כזה טמאים וטהורים שוים כיון שהיה אפשר שיקריבוהו טמאים וראוי לחטוי קרינן ביה קמ"ל דלא שהרי אינם ראויין לאכילה ולעולם בהקריבוהו טהורים מיירי. ובהא ניחא נמי מה שלא הוציא זה מהכלל דכ"ג מקריב ואינו אוכל [דכ"ג] מהקרבן שהקריב קאמר אבל טמא בקרבנות צבור לאו בהקריב הוא מיירי ולא שייך למימר שאינו אוכל ומקריב עכ"ל. וכ"כ במעשה רחא אך עיין בכס"מ שכתב ולי אין צורך לידחק בכך בפירושו דברי רבינו אלא דברים כפשוטן שהקריבוהו טמאים שיש קרבן צבור שהוא בא בטומאה והוא קרבן פסח כדתנן בפרק כיצד צולין וכתבו רבינו בהל' קרבן פסח פ"י וכגון שהיו הקהל מחצה טהורים ומחצה טמאים שכולם עושים בראשון והטהורים עושים לעצמם בטהרה והטמאים עושים לעצמם בטומאה ואוכלים אותו בטומאה והשתא קאמר שאע"פ שיכולים הטמאים להקריב פסחיהם אינם יכולים להמנות עם הטהורים אף על פי שלערב יהיו טהורים ויהיו ראויים לאכילה עם הטהורים. ובהר המוריה כתב על דבריו ולי צ"ע גדול בזה כיון דיהיה ראוי לאכול בטהרה בלילה אמאי לא ימנה עמהם ואי משום דכתב רבינו לקמן פ"ו מהל' קרבן פסח ה"ב דטמא מת אין שוחטין וזרקין עליו בשביעי שלו יעו"ש היינו דווקא בענין שאין שוחטין עליו כלל היינו דרוב הקהל היו טהורין ומיעוטן טמאים דהטמאים נדחין לפסח שני אבל הכא כיון שהטמאים מותרין לעשות פסח ולאורתא יהיה טהור גמור אמאי לא ימנה עם הטהורים וצ"ע בד"ן זה. ועד כאן לא שמענו בזבחים צ"ט א' רק שאינו חולק עם אחיו הכהנים בקרבנות אחרים אבל בכה"ג שכתב מרן לא שמענו אכתי זה וצ"ע.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

כבר התבאר במסכת הגיגה דף כא. שאתת עשרה מעלות עשו חכמים לקדש על התרומה, והמעלה האחת עשרה¹² – האונן אף על פי שלא נטמא במת¹³, ואחר זמן אנינותו. וכן המחוסר כיפורים לאחר שהביא קרבנו, מ"מ כשרוצה לאכול קדשים צריך טבילה. שמכיון שעד זמן זה היו אסורים בקדשים והסיחו דעתן משמירת קדשים¹⁴ ושמא נטמאו והם לא ידעו ועתה הותרו, צריכים טבילה להכירא.

ולא עשו מעלה זו אלא לאכילה אבל לנגיעה האונן ומחוסר כפורים שהביא קרבנותיו¹⁵, נוגעים בקדשים קודם טבילה, אבל לתרומה אין צריך, בין האוכל ובין הנוגע. שהאונן ומחוסר כיפורים מותרין לאכול את התרומה.

ז. אונן שטבל אנינותו חוזרת עליו

אונן שטבל¹⁶ בעוד אנינותו עליו וכן מחוסר כפורים שטבל קודם שהביא כפרתו לא עלתה להם טבילה הנ"ל לאכילת קדשים, וצריכים לחזור ולטבול אחר שתעבור האנינות או שיביא קרבנו.

¹² וכתבו התוס' ר"פ חומר בקדש דיש עוד מעלות כמו נטלין לידים לתרומה ולקדש מטבילין, וכן טבל והוחזק לתרומה לא הוחזק לקדש, אלא דבאלו אין שום חשש כלל ואפילו דלא כחמש אחרונות, לפיכך לא חשבינן להו בהמעלות.

¹³ רמב"ם הלכות שאר אבות הטומאה פרק יב הלכה טו

¹⁴ והר"י קורקום שם פרק יג הלכה ג ז"ל הוקשה לו והרי אף לתרומה צריכים טבילה כמ"ש להלן פרק יג הלכה ג והאריך ביישוב קושיא זו ולי הדבר פשוט דהתם לא הסיחו דעתם מטהרת גופם קאמר אלא שהסיחו דעתם מלאכול קדש שהרי הם אסורים לאכלו אנו חוששים שמא הסיחו דעתם גם מטהרת גופם וצריכים טבילה אף על פי שאומרים שהם יודעים שלא הסיחו דעתם מטהרת גופם והיא מעלה בקדש ולא החמירו עליהן להצריכם הזאה שלישי ושביעי לחוש שמא נטמאו במת שמאחר שהם אומרים שידעין שלא הסיחו דעתם מטהרת גופם דיינו שנגזור עליהם טבילה משום מעלה בעלמא. כס"מ שם פרק יג ג

¹⁵ אבל אם לא הביא קרבנותיו הרי הוא פוסל את הקדשים במגעו, כמבואר ברמב"ם שם פרק י הלכה ג. ועיין כסף משנה הלכות מטמאי משכב ומושב פרק ה הלכה ד, ועיין תוי"ט נדה פ"י מ"ז שהאריך בזה ועיין מעשה רוקח כאן. ובמרכבת המשנה משכב ומושב שם כתב שאם לא הביא קרבנותיו פוסל במגעו אפילו טבל. ועיי"ש שחילק שסתם מחו"כ אינו פוסל במגעו לאחר הבאת קרבנותיו, אך במחוי"כ דטבול יום ארוך כגון יולדת כיון שהחמירו בו חז"ל שיהיה ראשון לקדש נ"ל בדין להחמיר שצריך טבילה באחרונה אף לנגיעת קדש.

¹⁶ תורת הקדשים. אות ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ח. היסח הדעת צריך הזאה שלישי ושביעי ... דאסח דעתיה מטמא מת ... דאסח דעתיה מטמא שרץ ... הערב שמש אפילו תרומה

מי שהיה טהור לתרומה¹⁷ והסיה את לבו מלאכול, נטמא בהיסח הדעת ואסור לאכול תרומה עד שיטבול פעם שנייה ואינו צריך הערב שמש.

היו ידיו טהורות לתרומה והסיה לבו מלאכול אף על פי שאומר יודע אני שלא נטמאו ידי הרי ידיו טמאות בהיסח הדעת שהידים עסקניות¹⁸, אם לתרומה כן ק"ו לקדש שכל המסיה דעתו צריך טבילה.

ואם לא שמר עצמו מטומאת מת ולא ידע בודאי שלא נטמא ה"ז צריך הזאה שלישי ושביעי מפני היסח הדעת.

ואם ידע שלא נטמא במת והסיה דעתו משאר טומאות ה"ז צריך טבילה והערב שמש אף לתרומה, ודבר ברור הוא שכל אלו הטבילות מדבריהן.

דף צט:

ט. עודהו הסל על ראשו ומגריפה בתוכו ואמר לבי על הסל ואין לבי על המגריפה הסל טהור והמגריפה טמאה ... באומר שמרתיה מדבר המטמאה ולא שמרתיה מדבר הפוסלה

¹⁷ רמב"ם הלכות שאר אבות הטומאה פרק יג הלכה ג
¹⁸ בפ"ז דטהרות וכתב שם הרא"ש שהידים עסקניות ונגעו במקום המינופת וצריכים נטילה לנגיעת תרומה אבל לא בשביל דחיישינן שמא נגעו בטומאה דא"כ ליבעי כל גופו טבילה ועוד למה סתם ידים שניות ליחוש שמא נגעו באב הטומאה עכ"ל.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

עוד התבאר שם דף כ. שחומרות גדולות¹⁹ החמירו בטהרות, לקודש ולתרומה²⁰, ומתוכם שכאשר נושא טהרות ועובר בשוק, צריך לחשוב בהן, ואם נושא שני דברים וחשב באחת ולא בשנייה השנייה טמאה, שמא נגע בה עם הארץ ולא הרגיש, וכן כשחישב לשמור מטומאה גדולה, ולא מטומאה קטנה חוששין למטומאה קטנה, וכן כשחישב על תרומה שזהו חולין חוששין למטומאה, וכל זה גדרים וסייגים לטהרות.

לפיכך "חבר" – כלומר מי שאוכל חולין בטהרה שהיה לבוש בחלוק ועטוף בטלית, ומהלך, ואמר – בלבי היה לשמור את החלוק והייתי נוהר בו, והסחתי דעתי מן הטלית, הרי החלוק בטהרתו, והטלית טמאה שמא נגע בה עם הארץ.

היה סל על כתיפו ומגריפה בתוך הסל ואמר – בלבי היה לשמור את הסל ולשמור את המגריפה מדבר המטמאה, אבל לא מדבר הפוסלה, המגריפה טמאה, וכל תרומה שבסל פסולה²¹ מפני המגריפה טמאה, שפוסלת האוכלין שבסל. והסל טהור שאין כלי מטמא כלי.

היה משתמש מן החבית בטהרה בחזקת שהיא חולין, ואח"כ נמצאת תרומה אף על פי שהיא טהורה, הרי היא אסורה באכילה שמא נגע בה טבול יום שהוא פוסל בתרומה וטהור בחולין, ואינו דומה משמר תרומה למשמר חולין, ואם אמר בלבי היה לשומרה אפילו מדבר הפוסלה הרי זו מותרת באכילה.

נתחלפו לו כלים של שבת, בכלים של חול שהיה סבור שבגדי חול הן, ולבשן, נטמאו, שאינו משמר כלים של חול ככלים של שבת.

מעשה בשתי נשים "חבירות" שנתחלפו להן בגדיהן בבית המרחץ, ובא מעשה לפני חכמים וטמאו הכל.

¹⁹ רמב"ם הלכות מטמאי משכב ומושב פרק יג הלכה ו, ערוך השולחן העתיד שם סימן קכד סעיף ט

²⁰ ערוך השולחן העתיד שם סעיף יג

וכן צ"ל בכל מקום שהחמירו חומרות יתירות באוכלין ומשקין אינו אלא בתרומה וקדש ולא בסתם טהרות, ומ"מ גם בהם יש חומרות.

²¹ כעין פי' שני שברשי

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

אפילו נפל בגד ממנו כגון צעיף וכדומה ממנו ואמר לחבר תנה לי ונתנה לו נטמא גזירה שמא יתננו לו עם הארץ או שלא יהיה החבר משמרה, שאין אדם משמר כלים שאינן שלו ככליו, כי אין דרך לשמר מה שביד חבירו. ואף חבירו אינה משמרה, מפני שאומר בלבו שאין בעל הבגד מקפיד על טהרתו, שהרי אומר לי ליתנה לו, אף שאינו יודע אם טהור אני, אא"כ הודיע שסמך עליו.

י. האוכל שלישי של תרומה אסור לאכול ומותר ליגע ... באכילה עבוד רבנן מעלה בנגיעה לא עבוד רבנן מעלה

כבר התבאר במסכת פסחים דף יד. שדרגות טומאה יש זו למטה מזו העליונה

אבי אבות הטומאה

טומאת המת לפי שעושה את הנטמא בה לאב הטומאה.

אב הטומאה

דרגה זו של טומאה נקראת "אב הטומאה", משום שממנה מסתעפות טומאות רבות אחרות הנקראות תולדות: "ראשון לטומאה", "שני לטומאה", "שלישי לטומאה" ו"רביעי לטומאה".

וכוללת – שרץ, נבילה, שכבת זרע, מי חטאת, חטאת, שעיר המשתלח, זב, זבה, נדה, יולדת, מצורע, ומעיינותיהן ומשכבן ומושבן ומרכבן של החמשה האחרונים, נבילת עוף טהור, כל אלו הן י"ב אבות הטומאה. וכ"כ אדם הנטמא במת או בכלי שנגע במת, או כלי שנגע באדם כזה או בכלי שנטמא במת, שהמת או הכלי שנטמא במת הן אבי אבות הטומאה, ונעשו האדם או הכלי שנגעו בהם עי"ז אב הטומאה²².

ולד הטומאה

כל דרגות הטומאה שמתחת לאב הטומאה נקראות "זולד הטומאה" וכל הנוגע באב הטומאה מכל אבות שזכרנו, נעשה ולד הטומאה.

ארבע דרגות טומאה יש בזולד הטומאה

²² והוא מדברי קבלה. עיי' ברמב"ם הל' ט"מ פ"ה ה"ה ובראב"ד שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

ראשון – כל דבר שנטמא באחד מאבות הטומאה, בין אדם, בין כלים, בין אוכלים ובין משקים – נעשה ראשון לטומאה. ראשון לטומאה – אינו מטמא אלא אוכלים ומשקים בלבד ועושה אותם שני לטומאה.

שני – מאכל או משקה שנטמאו בראשון לטומאה, הרי הם נעשים שני לטומאה. שני לטומאה – אינו מטמא אלא קודש ותרומה (ולא חולין) ועושה אותם שלישי לטומאה.

שלישי – קודש או תרומה שנטמאו בשני לטומאה, הרי הם נעשים שלישי לטומאה ופסולים. שלישי לטומאה – אינו מטמא אלא קודש בלבד ועושה אותו רביעי לטומאה.

רביעי – קודש שנטמא בשלישי לטומאה, הרי זה נעשה רביעי לטומאה ופסול. רביעי לטומאה, אינו מטמא אחר לעשותו חמישי לטומאה

וכל אלו הנוגעים זה בזה נקראין ולד הטומאה ולפעמים נקרא השני ולד ולד.

בחולין – אין שני עושה שלישי. כלומר אוכל שייגע בשני לא ייטמא, ולכן שני נקרא פסול, שכל שאינו מטמא אחרים נקרא פסול.

בתרומה – שני עושה שלישי ונקרא פסול מדאינו עושה רביעי.

בקדשים – שלישי עושה רביעי ורביעי בקודש נקרא פסול מדאינו עושה חמישי.

האוכל שלישי²³ שבתרומה עצמה או של חולין שנעשו על טהרת תרומה, ה"ז אסור לאכול את התרומה עד שיטבול, ומותר ליגע בתרומה והרי היא טהורה, באכילה עשו מעלה בנגיעה לא עשו מעלה.

בד"א בתרומה עצמה אבל תבשיל שנתערבה בו תרומה אם אין שם כזית בכדי אכילת פרס הרי זה מותר לאכול מאותו תבשיל כדרך שמותר ליגע בתרומה.

יא. מיפלג הוא דלא פליג וכי מזמני ליה אניל

אונן אף²⁴ שאינו חולק עם הכהנים, מכל מקום ביום הקבורה שאינו יום המיתה שאנינותו אינו אלא מדרבנן אינו תופס את לילו, ולפיכך אם מזמנים

²³ רמב"ם הלכות שאר אבות הטומאה פרק יא הלכה יא
²⁴ תורת הקדשים שם אות ח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

לו שאר בהנים לאכול עמהם בערב אחר שכלה אנינותו טובל ואוכל עמהם. אך אם הוא יום הקבורה אינו אוכל כמבואר להלן שיומו תופס את לילו.

יב. אונן (ומחוסר כיפורים) טובל ואוכל את פסחו לערב אבל לא בקדשים ... איידי דאכיל פסח אניל נמי קדשים

כבר התבאר במסכת פסחים דף עב. שאונן אסור בקדשים כמו שאמר אהרן למשה (ויקרא י פסוק יט) וְאֶכְלְתִּי תְּשֵׂאת הַיּוֹם הַזֶּה כְּעֵינֵי ה'. שהיה אונן על נדב ואביהוא. אי זהו אונן²⁵ זה שמת לו מת מן הקרובים שהוא חייב להתאבל עליהן, ביום המיתה בלבד אפילו לאחר הקבורה²⁶ הוא הנקרא אונן דין תורה, ולילה שלאחריו הוא אונן מדברי סופרים כמו שיבואר להלן.

האונן²⁷ ראוי לאכול הפסח לערב, מפני שאנינות לילה מדבריהם, ולא העמידו דבריהם במקום כרת בדבר זה, אלא שוחטין עליו, וטובל, ואחר כך אוכל כדי שיפרוש מאנינותו ולא יסיח דעתו.

ולהלן דף ק. יתבאר בעזרה"ת שבמה דברים אמורים שמת לו המת אחר חצות שכבר נתחייב בקרבן פסח, אבל אם מת לו המת קודם חצות²⁸, לא חלה עליו חיובא דפסח כלל שאונן פטור מכל המצות. ואין שוחטין עליו אלא ידחה לשני. ואם שחטו עליו וזרקו הדם טובל ואוכל לערב.

בשאר הקדשים, כשם שאסור לאכול ביום המיתה קדשים מן התורה, כך אסור לאכול בלילו מדבריהם על אף שאכילת קדשים מצות עשה העמידו דבריהם במקום תורה. ולפיכך חגיגה הבאה עם הפסח אסור לאכלה²⁹. אולם מת ששהה ימים³⁰ ואח"כ נקבר, כל אותם הימים שאחר יום המיתה הוא אונן מדבריהם וכן יום הקבורה ואינו תופש לילו, לפיכך מי שמת לו מת

²⁵ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ב הלכה ט

²⁶ לקוטי הלכות כב. בזבח תודה ד"ה האונן ובתורת הקדשים ת

²⁷ רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ו הלכה ט

²⁸ וצל"ב מה הדין בנקבר קודם חצות. עיין אבהא"ז ביאת המקדש פרק ב הלכה ט

²⁹ ערוך השולחן העתיד הלכות קרבן פסח סימן קצ סעיף יא – יד

³⁰ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ב הלכה י

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

וקברו לאחר יום המיתה כל יום הקבורה אינו מקריב ואינו אוכל בקדשים מדבריהם, וטובל ואוכל לערב.

יג. כאן שמת לו מת בארבעה עשר וקברו בארבעה עשר כאן שמת לו מת בשלשה עשר וקברו בארבעה עשר יום קבורה לא תפיס לילו מדרבנן

מת לו מת בשלשה עשר וקברו בארבעה עשר, הרי הוא ביום קבורה אונן מדבריהם ואינו תופס לילו מדבריהם, לפיכך שוחטין עליו וטובל ואוכל לערב אף בשאר הקדשים.

יד. אנינות לילה מדרבנן

אי זהו אונן³¹ זה שמת לו מת מן הקרובים שהוא חייב להתאבל עליהן ביום המיתה בלבד הוא הנקרא אונן דין תורה, ולילה הוא אונן מדברי סופרים.

טו. אונן אינו משלח קרבנותיו ... מנין לרבות העופות והמנחות והייזן והעצים והלבונה

האבל אינו³² משלח קרבנותיו כל שבעה, אפילו יין או עצים או לבונה.

לפיכך למרות שמותר לאבל³³ לומר פרשת התמיד ומשנת איזהו מקומן ומדרש רבי ישמעאל, שהוא מסדר התפילה אבל אינו אומר היה"ר כאילו

³¹ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ב הלכה ט

³² רמב"ם שם פרק ב הלכה יא

³³ באו"ח סי' תקנ"ד ס"ד לענין מ"ב כתב ומותר לקרות כל סדר היום ופרשת הקרבנות ומשנת איזהו מקומן ומדרש רבי ישמעאל. וכתב במ"ב שם סק"ז דפרשת הקרבנות היינו פרשת התמיד אבל לא סדר הקרבנות הכתוב בסוף ס"א (היינו פרשת הכיור ופרשת תרומת הדשן וכו'), ובסי' נ"א סק' א כתב יש מקומות שאין אומרים איזהו מקומן בבית האבל מפני שאסור בת"ת, ואין זה נכון שכל שהוא סדר היום אין בו משום ת"ת לאבל, כמו שנפסק בסי' תקנ"ד.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

הקרבת³⁴, וכן אינו אומר פרשת הקרבנות³⁵ ופיטום הקטורת³⁶, וכן אינו אומר מעמדות אף שרגיל לאומרו בכל יום³⁷.

---

³⁴ שהרי אבל אינו משלח קרבנותיו ואיך יאמר כאילו הקרבתי פ"ת סי' שפ"ד סק"ב, וכ"כ בקצוש"ע סי' ר"י ס"ד.

³⁵ מ"ב סי' ס"ק יז

³⁶ פ"ת שם

³⁷ עיין בשע"ת סי' תקנ"ד סק"ד בשם בר"י דללמוד סדר המעמדות אף שלומד יום ביום אסור, ודלא כטועים לקרות מעמדות גם ביום ט"ב, וה"ה לענין אבל. גשה"ח שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

